

להוסיף אומץ

כשבני אדם חופרים באר עמוקה, כדי להשיג מים חיים בארץ צייה וצחיחה, הכורים מתייגעים, בעמל רב עולה להם לבוא עד העומק המוכשר להנביע את המים. ולפעמים הייאוש מתגנב בלב ואומר להם: הלא כבר יגעתם כל כך הרבה וחרס עלה בידכם ומים לא מצאתם, על כן טוב יותר שתחדלו מעבודתכם, לכו איש לאוהלו, ובקשו לכם עניינים קרובים יותר לשכר. רבים מעיפי הגוף וחלושי הנפש ודאי פורשים מן העבודה והולכים להם באשר ילכו. אבל אלה הקשורים בקשרי נשמה עם החפץ של מגמת הבאר החיה שבעתיד, בייחוד אלה, שהאמונה חזקה היא בלבבם שהמים החיים מוכרחים סוף כל סוף להיות זורמים ממקום זה והארץ צחיחה הצמא תהפך על ידם לגן עדן, להחיות עם רב, אלה לא ייסוגו אחור מפני תולעת הייאוש ובחירוף נפש ימשיכו את עבודתם. והנה אחרי שביעת די עמל והנה זרם מים פרץ והרי הוא עולה ושוטף, אבל המים דלוחים הם, מעורבים ברפש וחול, ולא יצלחו להרוות צימאון אדם ובהמה. אז שוב תתחלק המחנה העובדת לשניים. האחת אומרת: ראו נא הנה כל יגיעתנו בדי ריק, ומה בצע בעמלנו, אם אחרי עבודה כל כך מפרכת הגענו עד מעין נרפש אשר מימיו לא יצליחו לשתייה? והם הולכים עתה בדרך הנואשה של החלק הראשון, אשר מרפיון ידיים פירש זה מכבר מעבודת הכרייה והלך לו באשר מצא. ואמנם זה החלק של העם, בריא הגו וחסון הנשמה, הוא יאמר להם: ראו אחים כמה מסוכנת היא הטעות הגדולה שלכם, ויותר ממה שאנו מאשימים את הפורשים מהעבודה הקדושה והגדולה שלנו בראשונה, בעת אשר אחרי הטורח הגדול שעבר עליהם לא נראה רמז של מעין חיים, הננו מאשימים אתכם, אתם אשר יד ביד וכתף בכתף יחד עבדנו ועד כה באנו, עד אשר המים החיים התחילו לזרום, הנכם כעת, בעת אשר משאת הנפש שלנו הולכת ומתקרבת ושמם השאיפה הוא מחל להיות הולך וזורח, הנכם פורשים מן העבודה בשביל פחד השווא, של הרפש אשר נראה לכם בפרץ המים בראשית הגלותו. מדוע אינכם שמים על לב, כי רק מפני שעדיין לא באנו עד העומק הרצוי, עד המקום אשר שם המים הצחים משיבי הנפש זורמים. בשביל כך הננו רואים כעת עדיין מים דלוחים? על כן אחי, במרץ אדיר יותר בכוחות כבירים יותר, נחדש את מפעלנו הגדול, ובוא נבוא עד התהום, עד מוצא המים הצלולים והזכים ואז הכל יראו וינהרו. לשמע דברים ישרים כאלה ישוב המחנה הפורש, גם באחרונה וגם בראשונה ויצטרף להעבודה, ואז הברכה תופיע על ידם וכפי המידה של העמקת חפירתם כן יגדל הזרם של המים החיים, וכן יסופו כל הרפש והטיט, אשר במי הבאר ומים נוזלים, קרים, מתוקים ומרווים, צלולים ובהירים, יעלו הרים וירדו בקעות והיו לברכת גויו ואדם רב. הבאר אשר אנחנו כולנו כורים, עבודת הקודש היא אשר עובדים אנחנו כולנו, כל הקרב הקרב אל עבודת בנין ארץ ישראל ותנועת התחייה, מיום החלה להכות גלים בלבות רבבות אלפי ישראל עד היום הזה. כמה תקופות של ייאוש כבר עברו על עבודתנו המקודשת? כמה פירשו מן הצבור המתחזק בבנין ארצנו הקדושה הנשמה? כמה הכריזו כבר כי הכל הולך לטמיון ואין שכר לכל העבודה הגדולה הזאת? מי הם אשר נשאר עמנו? אמיצי הרוח, ברי הלב. ולא נכחד, שגם אומץ גופני במידה ידועה דרוש היה לכך, אבל עתה הנה כמדומה שהגיעו כבר ימים, אשר שום איש לא יוכל לכחש, שבאר התחייה החלה לזרום מים. הנה יש תקווה שעבודתנו לא תהו היא, כי יש כאן דבר ד' ויש כאן צמח צדקה לבית ישראל ולאדם כולו. אבל עוד הפעם כרוזא של המתאישים קרי בחיל: הנה מי באר התחייה דלוחים הם, רפש וטיט הם גורפים אתם, על כן חדלו לכם מהעבודה הזאת אשר שכר אין לה. אבל מה יאמר המחנה של השרידיים

אשר ד' קורא? לא נכחיש את החוש, לא נאמר שכבר כל הזרם של מי הבאר אשר חפרנו מים צלולים הם גם כעת. אבל בשום אופן לא יקשיב ישראל לקול מייאשיו, לקול מהירי הלב, הבאים כעת להחליש ידיים רפות, במקום שחובת קודש קדשים היא להזקן. אם הזרם התחייתי והמרץ של העבודה הבניינית אשר לארץ ישראל, עדיין לא כולם מראה טהור להם מה היא התשובה אשר אנחנו חייבים להשיב על השאלה המרה הזאת? רק אחת היא אמרתנו עליה: התחזקו הכורים. הוסיפו להעמיק. כל החיל אשר נגע ד' בלבו, כל אשר לא קרב עדיין אל מלאכת הקודש של בנין הארץ ותחיית האומה וראשית מצעדי גאולתה, ירוץ כגיבור אורה, ויבוא אלינו לעמוד כל אחד במקצועו וכישרונו בשורת העובדים. ואלה אשר כבר התחילו בעבודה וידיהם רפו מפני המכשולים הרבים אשר פגשנו, אל ירפו ידיהם, נחפור את בארנו הקדושה, עוז לנו באלוקים סלה, וצור ישראל עזרו וישעו עמנו הוא. ואם מי הבאר אשר התחילו להיות מפכים רפש וטיט הנם מזרימים, לא נפרוש בשביל זה מהעבודה, כי אם ביתר חיל ויתר אומץ נעמיק לחפור את באר תחייתנו הקדושה, ובת קול עתידה להיות מפוצצת בראשי ההרים ואומרת: כל מי שפעל עם אל יבוא וייטול שכרו. נוסיף להעמיק את באר התחייה ברוח ובחומר. נרד עד התהום העמוקה של המחשבה התחייתית אשר נשטפה על ידי זרם של מחשבות שטחיות, שאינן אומרות את מגמתה העמוקה התהומית, נאדיר את המפעלים, נעסוק במרץ מלא חיים, בגבורת נשמה, בהקמת השוממות, בהרחבת הגבולים, בבנין הערים והכפרים, ויחד עם זה נתאמץ להרבות אור התורה בארץ חיינו להגדילה ולהאדירה, ואז רוחנו הנאמן והמקודש הנובע ממקור ישראל, בכל הדרת קדושת תפארתו, יגלה ויראה על שדרות המפעל כולו, והתנועה הלאומית כולה תצא על ידינו מידי עבי הטיט של המעטפה החילונית שלה, ותתעטר בעטרת הוד קודש אשר רעם גבורה לה, ופאר קודש לה, ויפעת נשמת הצבי והתפארת של אור ישראל וקדושו יאיר עליה, לעיני כל ישראל ולעיני כל עמי הארץ לחן ולכבוד ולרוממות קרן ישראל בנחלת קדשו סלה. ובאר ישראל תפכה את מימיה החיים והזכים, "ומעין מבית ד' יצא והשקה את נחל השטים", במהרה בימינו אמן.

(הראייה קוק זצ"ל, מאמרי הראייה עמ' 72-73)